

Izdaja Družba Sv. Rafaela v New Yorku, — Published by St. Raphaels Society of New York, 135 E. 2nd Street

Zakaj Gospod?

(Sestra Elizabeta.)

Zakaj, Gospod je mračna moja steza,
zastaja v strahu truden mi korak;
pred mano gluha noč roke razteza,
svinčen razpenja zgoraj se oblak?

Ni zvezdice, zaprta so nebesa,
zakljenjena so meni noč in dan,
le strah in groza ude mi pretresa,
pomoči prosim, kličem, pa zaman!

Zakaj skoval si meni kelih žalni,
zakaj si stesal križ, težak tako,
da plaho ga motre pogledi kalni
ko v solzah moje se topi oko?

Zakaj si trnja del na moja pota,
da vsak korak rodi mi novih ran?
Če hočem k Tebi, noga se zamota
duha ovije mi obup teman.

Zakaj, Gospod, veselje mi umira,
beži spred mene sreče spev goreč,
pred mano roža kelih svoj zapira,
in slavček nima zame pesmic več?

Zakaj, zakaj, Gospod neskončno sveti,
si tudi Ti zapustil revno stvar?
Glej, vse, prav vse bi si pustila vzeti,
Če bi mi le ostal še Tvoj oltar.

Ubogi moj otrok, trpeča duša,
glej, trnje, križ — ljubezni je dokaz!
V zarečem ognju se zlato poskuša,
v trpljenju grenkem Te poskušam jaz.

Oblak nad Tabo, temna, mračna cesta—
vsi, ki jih ljubim, hodijo tó pot.
Bi li na jasni stezi mi ostala zvesta?
Ne veš, da tam je sto nakan in zmot?

In tožiš, da te trnje ostro zbada —
na vsakem, glej, je biser — moja kri!
Dragulje take nosi vedno rada,
neskončno draga boš potem mi ti.

Za tvojo ramo križ sem sam iztesal,
na svoji pa sem ga poskusil prej,
in kupo tudi sam sem ti izklesal
pa le ljubezen sem ti pustil v njej.

Nič se ne boj, le rada pridi k meni,
pozabil te jaz nisem, te ne bom;
v ljubezni vroči mene se okleni,
oltar ti bo zavetje, sreče dom.

Temo in mrak, in trnje in trpljenje
samo izvoljenim ponudim to,
ostani zvesta, kratko je življenje,
neskončno pa plačilo tvoje bo.

Mesec Oktober.

L. 1883. je sv. Oče Leon XIII. v posebnem pismu vsemu krščanskemu svetu priporočil, posvetiti cel mesec oktober Kraljici presv. rožnega venca. Cel ta mesec naj bi se verniki zbirali po svojih cerkvah, kapelicah ali tudi doma okrog družinskega oltarčka, ter vsaki dan skupno molili sv. rožni venec. Sv. cerkev je

po vsem svetu stiskana in preganjana. Prežalostna so poročila, ki prihajajo iz Evropskih držav. Peklo se druži z vsemi svojimi pomagači, da zada smrtni udarec sovražnemu krščanstvu. Da bi Kraljica Marija čuvala sv. vero pri tolikih nevarnostih, da bi ji pomagala v njenih hudih bojih, to sprostiti, imajo namen

oktorberske roženvense pobožnosti. Kakor je nekdaj sv. Dominik, začetnik sv. rožnega venca, šel sv. cerkvi na pomoč proti tedanjim krivovercem pred vsem z rožnim vencem, enako naj bi ji šli sedaj tudi mi vsi na pomoč z molitvijo sv. rožnega venca.

Odpustki, katere je sv. cerkev podelila v ta namen so:

1) 7 let in kvadr. vsaki dan, kadar verniki ta mesec ali javno v cerkvi ali zasebno doma zmolijo vsaj en del rožnega venca.

2) Popolni odpustek na praznik Kraljice sv. Rožnega venca, ali med osmimo. Kjer je bratovščina sv. Rožnega venca pravilno ustanovljena, v takih cerkvah je na to nedeljo pop. odpustek "tolikrat-kolikrat" kakor 2. avgusta v frančiškanskih cerkvah (v New Yorku n. pr. sv. Nikolaja cerkev).

3) Pop. odpustek na poljuben dan v mesecu za vse ki vsaj deset dni v mesecu zmolijo po en del rožnega venca.

Prih obeh so pogoji: spoved, sv. obhajilo, obisk župne cerkve in tu molitev v papežev namen.

Rojak, ko si odhajal od doma v tujino, ti je gotovo mati ali žena stisnila v roke molek, sv. rožni venec, da bi ga pridno molil tudi v tujini in tako bival vedno pod Marijinem varstvom. Ali ga še nosiš seboj? Ali ga kedaj moliš? Morda imaš že svojo družinico. Kolikrat zbereš svoje otročičke okrog Marijine podobe v molitvi sv. rožnega venca? Ali se še spomniš svojega ranjcega očeta? Kaj ti pri spominu nanj naprej pride na misel? Kajne, rožni venec, katerega vam je tako rad naprej molil vsaki večer? Kaj pa ti? Zakaj se pri vas ne moli vsaj parkrat na teden? Ni časa? — Očetje, matere sv. rožni venec nazaj v roke — in v vaši družini bo vidni božji blagoslov!

Mladina, sv. rožni venec v roke, pa boš vse lažje zmagovala svoje sovražnike, vse srečnejše bo tvoje življenje!

Kraljica sv. rožnega venca, prosi za nas!

Nedelja sv. rožnega venca.

V zahvalo za Marijino pomoč v vojski zoper Turke, prosil je avstrijski cesar Leopold papeža Inocencija XII, da bi praznik sv. rožnega venca upeljal v vso katol. cerkev. Papež je to z veseljem storil. Toda predno je bilo pismo odposlano, je umrl. Kar je želel Leopold, to je dosegel njegov drugi naslednjik, cesar Karol VI.

4. avg. 1716, je vodil hudo bitko zoper Turke

pri Temešvaru in jo tudi dobil. Bitka se je vršila ravno v času, ko je bratovščina sv. rožnega venca v Rimu obhajala svojo mesečno procesijo za pomoč od Marije krščanskemu orožju. V spomin na to zmago je papež Klement XI. zaukazal, da se praznik sv. rožnega venca praznuje v vseh cerkvah prvo nedeljo oktobra.

(Rim. Brev.)

Letosnji pastirski list ljubljanskega škofa Dr. A. B. Jegliča.

(Nadaljevanje).

Judovske bajke.

3) Vendar pa **svobodomiselnici** posebno v treh stvareh trdijo, da jih je po sv. pismu učila sv. cerkev in jih je prisiljena po znanosti morala preklicati. Te stvari so: a) sveto pismo trdi, da je Bog v šestih dneh zemljo, ki je bila pusta in z vodami pokrita, pripravil za človeka, v šestih dneh se je razvilo vse: luč, kopno, morje, rastlinstvo in živalstvo; prirodna znanost pa zahteva za razvitek veliko milijonov let; b) po svetem pismu je zemlja središče sveta, okoli nje se suče solnce, luna in zvezde, prirodna znanost je pa dokazala, da je solnce središče in se zemlja okoli njega suče in sicer kot prav majhna zvezda, ki proti velikosti solнца kar zgine; c) po svetem pismu je bila svetloba že prvi dan, solnce pa

še — le četri dan, ko je vendar dokazano, da svetloba od solнца prihaja. Toraj vidite, da se moti sveto pismo in z njim sveta cerkev.

Kaj naj odgovorimo? Le poslušajte odgovor na posamezne točke:

a) Kar se tiče šestih dnij, sveta cerkev ni nikoli učila, da so to dnevi po 24 ur, prepustila je učenjakom, naj te dni razložijo, kako vedo in znajo, zato se pa o pomenu dni cerkveni učenci niso nikdar vjemali, ne v prvih stoletjih, ne v srednjem veku, ne dandanes, ozirali so se na prirodno znanost in kakor se je ta menjavala, menjavala se je tudi razlaga dni. Danes še ne vemo, kako bi te dni razlagali. Zato pa na prižnici in v šoli govorimo z besedami sv. pisma o šestih dneh: radi pa dostavimo, da so to menda drugačni dnevi od naših, ker o solncu se govori šele četrty dan, sedmi dan pa še dandanes traja.

Ker toraj cerkev o pomenu šestih dni nič določila ni, zato tudi nikdar ničesar ni mogla preklatici.

b) Kar se tiče solnca, lune in zvezd, sveto pismo tako govori, kakor da jih je Bog radi zemlje ustvaril, saj pravi: "Bog je naredil dve veliki luči, večjo luč, da bi gospodovala čez dan in manjšo luč, da bi gospodovala čez noč in zvezde in jih je postavil na nebo, da bi svetile na zemljo." Na drugih krajih pa govori po tem o solncu, da se okoli zemlje suče.

Sveto pismo tukaj govori po tem, kar mi vidimo in skušamo. Za nas je zemlja središče sveta; solnce, luna in zvezde nam svetijo in ločijo dan od noči; našim očem se vidi, da solnce kroži okoli zemlje, o kateri se nam zdi, da stoji. Sveto pismo nas noče učiti zvezdoslovja, ampak le to hoče preprostim ljudem povedati, da je solnce luno, zvezde in zemljo Bog tako uredil, kakor je urejeno. Iz tega stališča sv. pismo prav govori. Saj še sedaj mi pravimo: solnce vzhaja, solnce zahaja; govorimo, kakor nam oči prikazujejo.

Do Kopernika in Galileja so tudi vsi zvezdoslovci učili, da zemlja stoji, solnce pa okoli nje kroži. Cerkevni učenjaki so se, razlagajoč sv. pismo, po teh zvezdoslovcih ravnali. Galileju se je l. 1616, prepovedalo učiti, da solnce stoji in se zemlja okoli njega suče, ker se tak nauk protivi sv. pismu in je toraj krivoveren. Koperniku se je pa l. 1620. dopustilo, da to le kot mnenje uči in zadevo dalje raziskuje. Galilej je izpočetka poslušal prepoved, pozneje jo je pa prelomil in je ta nauk učil kot dogmno resnico. Zato je bil kaznovan, in je od l. 1632. do smrti 1642. živel v lahkem zaporu in je s cerkvijo spravljen umrl. Cerkevni odbor, ki je Galileja obsodil, se je sicer zmotil, toda kriv je Galilej sam, ker je dotičen nauk

naravnost trdil, ne pa le pogojno in ga premalo dokazal.

Cerkveni odbori pa niso nezmotljivi; njihove določbe se morajo sicer s spoštovanjem in v pokorščini sprejeti, ker so ti odbori za papežem najvišje oblasti in od njega pooblaščen; vendar pa, ker niso nezmotljive, tudi ne, če bi njih določbe papež sam podpisal, kar je pri Galileju storil, se jim sme ugovarjati, ako so nasprotni razlogi zares veljavni in stvarni. Ti cerkveni odbori tako temeljito vse preiščetu-jejo, da se jim ne vrine lahko kaka zmeta. In zares le v slučaju Galileja se ve, da se je en odbor zmotil. Toda cerkev kot cerkev pa ni nikoli učila o razmerju med solncem in zemljo; le mi o tem učimo to, kar uče in dokazujejo svetni učenjaki; ker se pa ti večkrat zmotijo, motimo se mi z njimi.

c) Tudi tretji ugovor se lahko reši. Sveto pismo pravi, da je Bog prvi dan ustvaril svetlobo, toda nič ne pove, odkod je ta svetloba prihajala. Znanost pa tudi trdi, da je bilo ozračje izpočetka tako gosto, da se solnce od zemlje ni moglo videti, akoravno je bilo na zemlji svetlo, kakor se opaža sedaj kak meglen dan; videlo se je šele, ko se je ozračje bolj očistilo. Toraj tudi znanost ve, da je bila na zemlji najpoprej svetloba in se je šele čez dolgo časa pokazalo solnce kot izvor svetlobe.

Kako se toraj drzne naš svobodomošlec trditi, da je trditev sv. pisma o stvarjenju in sedmih dneh le pravljica in da tega nihče ne verjame in kako si upa divjati zoper versko vzgojo otrok, češ, da vzgoja še vedno sloni na starih židovskih pravljicah. Vse te bogokletne trditve dokazujejo nevednost svobodomošlecev.

(Dalje.)

Sv. Rožni venec.

V. K.

V odlični družbi je prišel pogovor tudi na molitev sv. rožnega venca. Splošno se je ta molitev obsodila kot "neumnost" in "nazadnjaštvo." Mlad zdravnik, član te družbe, poslušal to govorjenje. Slednjič potegne iz žepa lep molek iz biseroev na splošno začudenje vseh, zlasti navzočih gospej in gospodičen.

"Jaz sem nekdanj tudi tako sodil," pravi, "in imel rožni venec za neumnost. Sedaj mislim drugače. Ko sem bil še pomožni zdravnik v bolnišnici v N. sem nekoč moral sekirirati nekoga mrliča. V tem so prinesli neko umrlo staro ženico. Naloga moja je bila pripraviti mrliča za sekiranje, katero naj bi zvršil zdravnik-profesor pri poduku zdravnikov-učencev. Pred vsem sem moral razkleniti trdno sklenjene roke. Kaj je imela ženica v roki? Molek

je bil krepko ovit okrog roke in križ se je globoko zasadil v kite. Smrt jo je našla pri molitvi sv. rožnega venca. In mir, ki je bil razlit po obrazu! Kako lepo je odsevala iz njega lepa večnost starice. Nehote mi je prišla v spomin moja ranjca mamica. Tudi ona je umrla tako lepo, tako mirno z rožnim vencem v roki. Nekaj me je streslo. Nisem mogel več dalje opraviti posla, da bi bil starici izvil molek iz rok in jo pripravil za sekiranje. Razburjen sem odšel. Od tedaj sem sam začel pridno moliti to molitev in odkrito povem, marsikako tolažbo sem že dobil v tej molitvi. Vi se mi morda posmehujete. Vendar mrtva ženica z molekom v roki in odsevom srčnega miru iz obraza, mi ne gre iz spomina. Tudi jaz želim tako umreti. Moja mati je tudi tako umrla."

Sedma Stoletnica.

J. P.

Letošnje leto obhajajo vse mogočne frančiškanske družine po svetu znamenito sedmo stoletnico ustanovitve prvega reda sv. Frančiška, ali reda Frančiškanov. Po vseh samostanskih cerkvah in kapelah širnega sveta se vrše v ta namen primerne slavnosti. Sv. Oče Pij X. so izdali v ta namen tri pisma, v katerih omenjajo velikanske zasluge katere so že storili sinovi in hčere sv. Frančiška za sv. cerkev in za človeštvo in zlasti pozvali vse vernike, naj se pridružujejo pridno tem trumom s tem, da pristopajo v njihov tretji red.

Sv. Frančišek je bil rojen v Aisizu na Laškem l. 1181, kot sin bogatega trgovca. Prva leta mladosti je preživel popolnoma po zgledu tedanje Asiške mladine v veselju in lahkomišljenosti, dokler ga ni Bog poklical k velikanskemu delu, za kar ga je namenil. Pustil je vse, stariše, prijatelje in bogastvo ter se popolnoma posvetil delu za čast božjo in zveličanje bližnjega. L. 1209 je šel z 12 tovariši, ki so enako kakor on pustili svet, se oblekli v spokorno obleko in se posvetili edino službi božji, v Rim k sv. Očetu Inocenciju III. Tu so v njegove roke izročili 16. aprila svoje redovne obljube uboštva, pokorščine in sv. čistosti, kar velja za ustanovni dan ogromne frančiškanske redovne družine.

Doba, v kateri se je pojavil ta veliki mož, največji svoje dobe, je bila žalostna. O njej piše sv. Oče Leon XIII.: "Vsa ljubezen je izginila iz src. Kakor struperna kuga je bila pa razširjena nevoščljivost, prepri, sovraštva. Vsi duhovi so bili razdvojeni. Mesta so se med seboj bojevala in pokončevala. ...Grda sebičnost je vladala povsodi. Vživanje, pohlepnost in poželljivost so se globoko zajedle v človeško družbo. Vera je ugaševala v srcih. Sv. cerkev je bila v nevarnosti..."

In v tem času je poklicala božja previdnost tega sv. moža kot zdravnika človeštva. Kaj čudno, da ga je svet sprejel s zasmehom in s zaničevanjem, ga imel za norca. Vendar kmalu se je pokazal vseh. Prvi red se je množil od dne do dne, od kraja do kraja. V par letih je bil razširjen po vseh evropskih državah. Tudi žentstvo je šlo za njim. Za nje je ustanovil drugi red, in prvo sprejel vanj Sv. Klaro, od tod ime klarise. Za ljudi, ki bi radi sicer živeli po duhu sv. Frančiška, pa ne morejo v samostan, je ustanovil tretji red. Tudi ta dva redova sta se silno hitro razširila.

Povsodi je oznanjal preziranje vsega posvetnega, nečimernost časti in bogastva in nasprotno vzvišenost ljubezni do Boga in sv. uboštva.

Od tedaj do danes je pretelko sedemsto let. Kako velikanska je danes vsa družina sv.

Frančiška! Samo v prvem redu je danes 16.000 udov, in sicer nevšteviš kapucinov in minoritov, ki imajo skupno okrog 14.000 udov. Drugi red šteje nekako 6.000 klarisunj. Nemogoče je pa povedati, koliko udov šteje ves tretji red svetnih udov in udov po raznih kongregacijah, ki spadajo v tretji red; koliko udov imajo "duhovniki tretjeredniki," frančiškanke in druge kongregacije, katerih je skoraj brez števila!

In vsa ta nezmerna truma ni družega kot truma delavcev v vinogradu Gospodovem za čast božjo in zveličanje bližnjega.

In v resnici! Koliko koristi in pomoči je že prejela sv. cerkev od sinov sv. Frančiška. In verniki, koliko milosti in dobrot so že sprejeli od Boga po njihovih rokah v spovednicah, na prižnicah, v šolah, po bolnišnicah, misijonih med poganskimi narodi. Kdo naj vse to našteje! In koliko so že prestali zaničevanja, preziranja, preganjanja, da, celo, koliko jih že prehalo kri za sv. vero!

Koliko dobrega je storil ta red tudi že med našim narodom. (Opozarjamo na knjigo "Die Franziskaner," katero je lani izdal Dr. Gvidon Rant, O. F. M.)

Red steje sedaj že 52 svetnikov in 96 blaženih, mej tem sv. Antona, Sv. Bonaventuro i dr.

Naj bi se z letošnjo 700 letnico spolnila srčna želja sv. Očeta Pija X. ter bi se zlasti tretji red sv. Frančiška razširil med vsa ljudstva ter ponesel duh njegovega ustanovitelja v vse kroge človeške družbe!

Princ Evgen, znani avstrijski vojskovodja, je bil ne samo hraber vojščak, ampak tudi dober kristjan. Vedno je nosil seboj molek in vsaki dan zmolil sv. rožni venec. Pred vsako veliko bitko se je ogrnil v rjav plašč, vzel v roke velik molek in hodil med šotori sem ter tja ter molil sv. rožni venec. In kadar koli so ga vojaki videli tako, so že vedeli, da se bliža bitka. Tako potem ni čudno, da je bil vselej tako slavni zmagovalec.

Kristjan na zemlji je vojak, ki se mora neprestano boriti s tremi hudimi sovražniki: s poželjenjem oči, poželjenjem mesa in napuhom življenja. Ako hočeš biti zmagalec — moli po zgledu Princa Evgena sv. rožni venec.

Sv. Klement M. Dvorzak je imel navado, da je vselej ko je bil klican k bolniku, molil sv. rožni venec med potjo. Sam priznava, da ni nikdar zamudil kakega bolnika. Zlasti, ako je bil klican h kakemu, ki o spovedi ni hotel slišati, je bil sv. rožni venec njegovo orožje, s katerim si je osvojil sree tacega siromaka.

Kdor noče verovati.

Znani francoski odpadnik in sovražnik sv. cerkve, Rousseau, pravi: "Ako bi jaz videl z lastnimi očmi obujenje mrtveca zopet k življenju, ne vem, kaj bi storil. Mislim pa, da bi preje znorel, kakor veroval."

Da, da! Le kdor noče verovati, ta more biti brez vere. In to je popolnoma jasno! Solnce na nebu se lahko utaji sredi jasnega dneva, treba samo zamižati.

Znameniti shodi.

Katoličani se v Združenih državah krepko gibljejo. To pričajo krasni in velikanski shodi, kateri so se letos obhajali.

Znamenit je bil shod **Zveze ameriških katoliških društev** (American Federation of Catholic Societies), ki se je vršil v Pittsburgu, Pa. od 7. avgusta dalje.

Ta zveza je bila ustanovljena pred osmimi leti. Inicijativa za to velikansko misel je izšla iz vrst Vitezov sv. Janeza (Knights of St. John). Vsi katoliški lajki naj bi se potom raznih lokalnih in narodnostnih katol. društev združili v mogočno organizacijo ki naj bi bila krepka opora sv. cerkvi v njenem delovanju proti brezverstvu, materijalizmu in socializmu sedanje dobe. Miselj je našla takoj ugoden odmev in že prva konvencija 1902. v katedrali v Chicagi se je sijajno izvršila.

Posebno sijajna je bila pa letošnja v Pittsburgu. V nedeljo po slovesni pontifikalni maši je imel škof Maes iz Covingtona, Ky. krasen, navdušen govor. Dvakrat se ja v času zborovanja napolnila velikanska dvorana "Carnegie Hall" do zadnjega kotička katolikov, da so poslušali poročila posameznih odsekov in pododsekov, ki so pridno zborovali v raznih manjših dvoranah. Congressman Burke in župan mesta, Magee, sta prisrčno pozdravila navzoče delegate.

Na zborovanju se je določilo stališče ameriških katoličanov proti socializmu, proti ločljivosti zakona, glede vzgoje mladine. Vsi katoličani naj delujejo za javno poštenje s tem, da podpirajo katoliško in pošteno časnikarstvo, da delujejo proti pohujšljivim "show-om," da delujejo, da se oblast spoštuje in uboga, da se "Družba sv. Imena" razširja povsodi kot protisredstvo zoper bogokletstva in brezbožnost med katoliškimi možmi; dalje se katoličanje pozivljajo, da podpirajo misijone med Indijanci in zamorci, da naj se vsikdar pokažejo kot zvesti in navdušeni državljani Združenih držav, kjer edino živajo popolno versko svobodo, da se morejo tako lepo razvijati; a objednem naj bodo sinovsko podložni naukom sv. katoliške cerkve, v kateri edino je zveličanje.

Nemška katoliška društva s svojimi "Staats-Verband"-i, državnimi zvezami, so tudi po vrsti obhajala svoje letne konvencije po raznih

državah in mnogo krasnega sklenila in razvila v korist verskega, katoliškega življenja med ameriškimi nemci.

Jednota vseh državnih zvez, takozvani "**Central-Verein**" je imel pa svojo letno konvencijo letos v Indianapolis, Ind. 19. sept. z velikanskim vspehom. Je res nekaj krasnega ta velikanska nemška organizacija! V vsaki župniji, v vsaki naselbini naj je katoliško društvo (slično izobraž. društvom na Kranjskem). Vsa ta društva ene države skupaj naj so združena v "Staats-Verband" in ti zopet v "Central-Verein." Koliko se tu lahko stori za versko, pošteno, krščansko življenje med ljudstvom, za krščanske čednosti, za spolnjevanje verskih dolžnosti in na ta način koliko src se osreči!

Po zgledu te nemške organizacije, započeli so letošnje leto tudi poljaki slično delo. 50.000 poljakov države Missouri so si ustanovili "**Poljsko katol. zvezo**" (Polish Catholic Federation). Ustanovljena je bila na velikanski poljski narodni konvenciji v St. Louis, Mo. Gotovo so storili s tem poljski katoliki velikanski korak naprej! —

Katol. mladeniška narodna unija (Catholic Young Men's National Union) je imela svoje 35. zborovanje v Bostonu 6, 7. in 8. sept. Pri tem zborovanju se je določila zveza te unije z slično zapadno "Young Men's Institute," obe se pa pridružiti "Ameriški zvezi katoliških društev." Tu se je zlasti obsodil socializem, kot nevarnost človeške družbe. Sklenilo se je tudi, da naj vsak član unije povsodi deluje za katoliške šole in zlasti za to, da bo država pripoznala naše farne šole.

Pohujšljivo in protiversko časnikarstvo naj mladeniči nikdar in nikjer ne podpirajo. Nasprotno naj pa vsak pridno podpira katol. časnikarstvo s tem, da naroča take časnike in jih pridno razširja.

Katoliška družina brez katoliškega časnika je podobna svetliki brez olja, puški brez smodnika, vozu brez konja. — Ali imaš naročen katoliški list? Zakaj ne? Bereš časnike, ki jih izdajajo verski odpadniki? Proč s takimi časniki, drugače boš sam odpadel za njimi!

Nāše Šolstvo.

Vsi resno misleči rojaki širom Združenih držav so se gotovo srčno zveselili, ko so brali meseca maja v slovenskih listih oklic šolskega odbora v Waukegan-u, Ill. pod predsedstvom in vodstvom č. g. J. Plevnika. In kako bi se ne! Saj je šolsko prašanje ameriških Slovencev tako pereče po vseh naselbinah. Imamo že jako lepe organizirane slovenske župnije, ki bujno procvitajo pod vodstvom požrtvovalne slovenske ameriške duhovščine. Toda, koliko imamo slovenskih farnih šol? In to je popolnoma naravno! Marsikak slovenski duhovni pastir vidi veliko potrebo farne šole. Toda težave! Predvsem, kje dobiti slovenskih učiteljic, ki bi bile v resnici zmožne voditi tako šolo? Slovenskih redovnic manjka. In vendar bi se to prašanje dalo lepo urediti. Treba se ga samo lotiti, treba ga proučavati. Čemu bi pošiljali denar za šole domov, ko jih pa tu tako krvavo potrebujemo. Naj bi se dotični odbor, čegar č. g. predsednik daje garancijo za

ugodno in vspešno rešitev, krepko oprijel z novo energijo tega prašanja in vse storil, da vzbudi med rojaki zanimanje za naše šolsko prašanje. Vsi pravi rodoljubi bojo šli za njim kot en mož. Res je, ne bomo našemu rodu mogli ohraniti jezika v Ameriki. Ohranimo mu vsaj sv. vero in pa ljubezen do naroda slovenskega! Veliko, zelo veliko bi se dalo tu doseči, ako se močje, ki so miselj sprožili, požrtvovalno in navdušeno lotije začetega dela. Na delo toraj! — Trajni spomin in hvaležnost celega naroda v Ameriki Vam je zagotovljena!

Dolžnost vsega slovenskega časnikarstva je, krepko se zavzeti za to zadevo.

Dvoje stvari je težko obdržati: nezaupnost do samega sebe, ako nam gre vse po sreči; zaupanje na Boga, ako so nam dozdeva, da nam gre vse narobe.

(Sv. Gregorij.)

Družba sv.

Rafaela.

SV. RAFAEL.

Za časa kralja Salmanaserja in njegovega sina Senaheriba živel je v asirski sužnosti pobožen jud z imenom Tobija. Bil je zelo bogaboječ in svet mož, ki je s ženo in sinom Tobijem veliko dobrega storil svojemu rodu v tujini.

Toda kogar Bog ljubi, tega poskuša. Tako je pošiljal tudi tej družini obilo križev in nalog. Naposljed je stari Tobija še oslepel. V mestu Ragesu je pa nekoč posodil nekemu sorodniku Gabelu 10 talentov srebra (okrog \$5.000). Da bi si v revščini malo opomogel, poslal je iz Ninive v Rages svojega sina, da bi to svoto iztirjal. Toda pot je dolga in nevarna, posebno še za mladega in neizkušnega

mladeniča Tobijo. Zato mu je pred odhodom naročil oče, naj si poišče zvestega spremljevalca za to potovanje. Mladi Tobija je šel po mestu in našel zalega mladeniča, ki je stal na ulici opasan in kakor pripravljen za potovanje. Bil je to po božji naredbi angelj Rafael. In ker Tobija ni vedel, da je angelj Gospodov, ga je pozdravil in ga prosil, da bi mu hotel biti spremljevalec in varih na nevarnem potu. "Jaz bom peljal," tako je rekel zali mladenič staremu Tobiju, "tvojega sina zdravega tje in bom pripeljal zdravega nazaj."

In odšel je mladi Tobija v svet pod varstvom zalega mladeniča. Na poti ga je rešil nevarne ribe, ki bi ga bila pri kohanju kmalu

napadla, ter iz nje pripravil zdravila za oči starega Tobija doma. Srečno sta prišla k svaku Raguclu v Rages, kjer ga je kmalu spoznal kot svojega sorodnika. Raguclovo hčer, Saro je angel Rafael rešil oblasti huđega duha ter dosegel, da se je Tobija zaročil z njo. Tu je pustil Tobijo in šel sam dalje v Rages k Gabelu iztirjat dolg. Gebel je prišel k Raguclu celo sam na ženitnino skupaj s zalim mladeničem. Srečno je potem pripeljal sina nazaj žalujočim starišem, kjer je ozdravil še očetu oči, da je zopet spregledal.

Slednjič, ko je srečna družina premišljevala, kako bi povrnila zalemu mladeniču vse te dobrote, dal se jim je spoznati, da je nadangelj Rafael.

"Toraj Vam razodenem resnico in Vam ne zakrivam skrivnost," je rekel, "kadar si molil s solzami in pokopaval mrliče in puščal svoje kosilo... sem jaz prinašal tvojo molitev pred Boga. In sedaj me je poslal Gospod Tebe ozdravit in Saro, ženo tvojega sina, oprostiti hudiča. Zakaj, jaz sem Rafael, jeden izmed sedmerih, ki stojimo pred Gospodom" in ko je to izrekel, vzdignil se je izpred njih očij in niso ga mogli več videti.

Tako poroča sv. pismo stare zaveze. Kakor mladi Tobija, tako hite tudi naši izseljenci iz domovine v tujino za srečo, za kruhom. Toda tudi za nje kako nevarna je ta pot! Koliko nevarnosti po železnicah, po raznih kolodvorih, postajah, prenočiščih, na morju, v tujini preži na vsacega! Koliko za telo, koliko nevarnosti pa še za dušo, za srce! Kdo vse to ve! O tem smo že pisali v prejšnjih odstavkih v našem glasilu.

In kakor mladi Tobija, tako potrebuje tudi vsak naš izseljenec takega varstva, nadzorstva. Potrebuje na potu v tujino prijatelja, ki ga opozarja na preteče nevarnosti, mu kaže pot, ga varuje pred sovražniki, mu v tujini pomaga najti to, kar je šel iskat — srečo in blagostanje.

In to nalogo je sprejela Družba sv. Rafaela.

Po lepi organizaciji zastopnikov po raznih krajih tujine, po spisih in listih naj vodi izseljenca, naj ga varuje, ga brani, mu kaže pot do sreče i. t. d. — Zato nosi to delovanje kršč. ljubezni po pravici ime tega nadangelja "Družba sv. Rafaela."

To delovanje si je pa tudi izbralo nadangelja Rafaela za svojega posebnega varuha in zavetnika. Vsak posamezni izseljenec, naj se že seli iz doma na Nemško, na Laško, v Ameriko, iz kraja v kraj, naj bi bil pod posebnim varstvom tega nadangelja. Kakor mladega Tobija, tako naj bi vodil sv. Rafael vsakega našega izseljenca srečno od doma, po tujih potih, zlasti ga čuval, da ne izgubi ene poti: poti domov k večnemu Očetu. Da, celo delovanje te velikanske svetovne organizacije naj bi bilo pod tem mogočnim varstvom. Ta mogočni zavetnik naj bi prosil pri Bogu blagoslova tem naporom in trudom, naj bi jo branil sovražnikov in nasprotnikov, zlasti pa pomagal vršiti to plemenito nalogo na kršč. izseljencih.

Naša slovenska podružnica v New Yorku se je popolnoma izročila temu sv. zavetniku in Materi Mariji. Zato je sprejela v svoja glavna pravila tudi točko, da bo vsako leto na praznik Sv. Rafaela, 24. oktobra, dala opraviti sv. mašo pred milosti polno podobo "Marije Pomagaj" na Brezjah, kar smo za letos že preskrbeli. — Večinoma naših izseljencev gre pred odhodom v tujino sem v to cerkev se priporočiti in izročiti Marijinemu varstvu. Naša naslovna slika to lepo kaže. Zato naj bi po sv. daritvi na tem sv. kraju prebl. Devica Marija in sv. nadangelj Rafael blagoslavljala ljudstvo zlasti pa naj bi sprejela v posebno varstvo vse naše dobrotnike, družbenike, člane in varovance t. j. izseljence, ki se postavijo pod varstvo Družbe sv. Rafaela.

Sv. nadangelj Rafael, prosi za nas in za naše izseljence!

Družbenikom!

24. oktobra, letos na nedeljo, praznuje sv. cerkev spomin sv. Rafaela našega družbenega patrona. Ta dan bo opravljena ena sv. maša na Brezjah na Kranjskem pred čudodelno podobo "Marije Pomagaj" za vse družbenike in dobrotnike naše družbe.

V New Yorku se bo enako ta dan opravila sv. maša v isti namen. Poleg tega se pa ves glavni odbor udeleži ta dan med sv. mašo skupno sv. obhajila, h kateremu se vabijo vsi

družbeniki in tudi člani, ki stanujejo v New Yorku ali Brooklynu.

Družbenike zunaj New Yorka vabimo, da se nam pridružijo s sv. obhajilom ta dan vsak v svojem kraju. Kjer jih je več, naj bi se ga udeležili skupno.

Nedružbenike pa vabimo, da se nam pridružijo. Malenkostna je svotica, ki se zahteva, pa je veliko dobro delo!

Družba sv. Rafaela.

Družbeniki Sv. Rafaela.

Dobrotniki: Mil. g. Jakob Trobec, škof v St Cloudu, Minn. \$5.00. (II. izk.) George Flajnik, Joliet, Ill. za 5 izt. "Ave Maria" \$2.50 (II. izk.).

Družbeniki: New York: Josip Stirn, (II. izk.), Ivana Stirn, (II. izk.), Antonija Habjan, Jernej Habjan.

Brooklyn, N. Y.: Frančiška Ogrinec, Agnes Habjan.

Bridgeport, Conn.: Frank Zmazek.

Trail B. C. Canada: Louis Stucin.

Dolar Bay, Mich.: France Svetich (II. izk.).

Člani: Ely, Minn.: Jack Adam, Josip Agnič, Brooklyn, N. Y.: Kat. Mihelčič.

Turtle Creek, Pa.: George Jeran.

Unity, Pa.: France Modrijan.

Pittsburg, Pa.: Peter Klobučar.

Verona, Pa.: Ana Burja.

Sent Vid: Dekl. Marijina družba.

Skrb za katol. izseljence.

Živahno je zanimanje v Italiji za njih izseljence. Duša vsega gibanja je Monsgr. Cocco. Pretekli mesec so sv. Oče sprejeli Monsgra Cocco v posebni avdijenci in z velikim zanimanjem sledili njegovemu poročilu o važnosti skrbi za izseljence in o načinu, kako to izvrševati. Sv. Oče so to zadevo vsem škofom toplo priporočili v uvaževanje in naročili, naj se vsa skrb za izseljenike vrši lepo sistematično po gotovih načrtih, naj vsi laški škofje po svoji

moči podpirajo delovanje Monsgra Cocco in reda izseljeniških misijonarjev. Tudi laška vlada je obljubila svojo vsestransko krepko pomoč pri tem delu. Vse parobrodne družbe iz Italije so dovolile posebnega duhovnika, ki gre z vsakim parnikom v Ameriko. V Neapelju so ustanovili velik urad, ki odvrtače izseljence od vpljiva raznih ljudskih izkoriščevalcev in jih spravlja v posebno varstvo in nadzorstvo izseljeniških duhovnikov.

Uradna statistika.

Vlada v Washingtonu je izdala pretekli mesec uradno statistiko verskih sekt v Združenih državah. Po tem štetju so imele l. 1906. vse vere skupaj 32,936,445 privržencev, toraj niti polovice vseh prebivalcev Zdr. držav. Izmed teh jih ima katoliška cerkev 12,079,142 različne protest. sekte jih imajo skupaj 20,287,742. Iz skupnega števila je 43.1% moških in 56.9% ženskih. V številu protestantov je le 39.3% moških, mej tem ko je med katoliki 49.3% moških.

Za cerkvene stavbe se je porabilo povprečno \$1,250,000,000 in povprečno se dozida vsaki dan 8 cerkva.

Katoliška cerkev je napredovala od zadnjega štetja l. 1890 sama za 93.5% t. j. trikrat toliko kot vse protestantske ločinke skupaj.

V številu protestantov je: 5,749,838 Metodistov, 5,662,234 baptistov, 2,112,494 luteranov, 1,830,555 prezbiterijancev in 1,142,359 "učencev Kristovih."

K. V. Z.

Iz slov. naselbin.

Forest City, Pa., dne 31. avg. 1909.

Koliko veselje je zavladalo med našimi otroci, ko so čuli, da imajo sprejeti v kratkem zakrament sv. birme. In res, došli so mil. gosp. škof Jakob Trobec dne 28. avg. zvečer, da podeli drugi dan zakrament sv. birme okoli 110 otrokom; k temu so se pridružili še nekateri drugi, tako da je naraslo število birmancev ravno 144. — Niso pa samo otroci željno pričakovali mil. gosp. škofa, ampak mi vsi rojaki, kajti delili bodo zakrament sv. birme naš edini slovenski škof, naš ožji rojak. To nas je navduševalo, da smo jim napravili tudi dostojen vsprejem. Sprejela so visokega gosta vsa naša društva že na kolodvoru, ter ga v veščastni paradi peljala proti naši slovenski cerkvi. V cerkvi so se mil. gosp. škof toplo zahvalili za tako lep in prisrčen vsprejem. Podelili so zbranim družstvenikom papežev blagoslov, pozneje pa blagoslov s sv. Rešnjim Telesom. — Ne bom popisoval kako se je drugi dan lepo vršila slavnost sv. birme, saj to so in bodo storili že drugi časniki, pač pa hočem omenjati lepe, zlate, spodbudne be-

sede ter nauke, ki, so jih gospod škof polagali na srca našim rojakom in rojakinjam ta dan. "Bodite verni katol. kristjani! Ne poslušajte nasprotnikov sv. vere, kterih je vedno več okoli nas," to je bila vodilna miselj škofovega govora do odraslih. Zopet so pokladali na srca prisotnih birmancev lepe, njim primerne besede, kakor tudi njihovim botrom in botram. — Konečno se niso mogli od nas preje ločiti, da ne bi spregovorili še nekaj spodbudnih besedij do nas Slovencev.

Prepričan sem, da bodo naši Slovenci te zlate besede, milega nam rojaka škofa Jakoba Trobeca v trajnem spominu ohranili, ter tudi po njih živeli.

Hvala Vam tedaj, mil. gosp. škof, za vse lepe nauke! Vtisniti si jih hočemo globoko v svoja srca ter jih tudi splonovati v svojem življenju, dobrovedoči, da "vera brez dobrih del je mrtva," kakor ste nam tako živo povdargali med svojim govorom.

Hvala Vam slednjič, da ste se, dasi izmučeni vsled dolge vožnje preko morja, potrudili obiskati nas rojake. — Za ves trud naj Vas stotero poplača naš Zveličar Jezus Kristus.